

18de vergadering

Dinsdag 18 februari 2003

Aanvang 13.30 uur

Voorzitter: Braks

Tegenwoordig zijn 62 leden, te weten:

Baarda, Van de Beeten, Bemelmans-Videc, Van den Berg, Bierman, Bierman-Beukema toe Water, De Blâcourt-Maas, Braks, Van den Broek-Laman Trip, Van Bruchem, Castricum, Dees, Delle, Dupuis, Van Eekelen, Eversdijk, Ginjaar, Groen, Hessing, Van Heukelum, Hofstede, Holdijk, Van den Hul-Omta, Jaarsma, De Jager, Jurgens, Ketting, Kneppers-Heijnert, Kohnstamm, Van der Lans, Van Leeuwen, Lemstra, Van der Linden, Ladders-Elfferich, Luijten, Maas-de Brouwer, Pastoor, Platvoet, Le Poole, Pormes, Rabbinge, Rensema, Roscam Abbing-Bos, Rosenthal, Van Schijndel, Schoondergang-Horikx, Schuurman, Schuyer, Stevens, Swenker, Tan, Terlouw, Van Thijn, Timmerman-Buck, Varekamp, Ter Veld, Walsma, Werner, Witteveen, Woldring, De Wolff en Wolfson,

en de heer Kamp, minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en van Defensie.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Lycklama à Nijeholt, Van Gennip, De Vries en De Beer, wegens verblijf buitenlands;

Boorsma, wegens persoonlijke omstandigheden;

De Boer, wegens bezigheden elders.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

(Deze lijst is, met de lijst van besluiten, opgenomen aan het einde van deze editie.)

De **voorzitter**: Ik deel mede dat de Eerste Kamer op 10 februari 2003, respectievelijk 11 februari 2003 het verslag van de JBZ-raad van 18/19 december 2002 met bijlagen, respectievelijk de geannoteerde agenda van de JBZ-raad van 27/28 februari 2003 met bijlagen heeft ontvangen. In de aanbiedingsbrief bij het verslag wordt instemming gevraagd voor vier het Koninkrijk bindende ontwerpbesluiten. In de geannoteerde agenda worden tien ontwerpbesluiten als het Koninkrijk bindend aangemerkt.

Voorts deel ik mede dat de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in een brief van 12 februari 2003 eveneens een ontwerpverordening heeft aangeboden welke de instemming van deze Kamer behoeft. Het betreft Verordening van de Raad betreffende uitbreiding van de bepalingen van Verordening (EEG) nr. 1408/71 tot de onderdanen van derde landen die enkel door hun nationaliteit nog niet onder deze bepalingen vallen.

De bijzondere commissie voor de JBZ-Raad en de vaste commissie

voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid hebben zich heden beraden over de voorgelegde bindende ontwerpbesluiten en adviseren als volgt:

- instemming kan vooralsnog niet worden verleend aan de door de staatssecretaris van SZW voorgelegde ontwerpverordening. De bijzondere commissie voor de JBZ-Raad en de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid zullen de staatssecretaris schriftelijk om een toelichting vragen;
- voorts kan instemming worden verleend aan het ontwerpbesluit bestrijding seksuele uitbuiting van kinderen en kinderporno, zoals weergegeven in raadsdocument 12418/02. Aan het ontwerpbesluit inzake opsporing en vervolging van onder andere oorlogsmisdrijven, misdrijven tegen de menselijkheid en soortgelijke misdrijven, zoals weergegeven in raadsdocument 11562/4/02, kan instemming worden verleend behoudens wijziging van de tekst;
- instemming kan bevestigd worden voor de ontwerpbesluiten welke geagendeerd zijn voor de komende Raad onder de nummers 2A, 2B, 2G en 2H;
- vooralsnog wordt instemming onthouden wegens de motie-Jurgens c.s. (13e) aan de ontwerpbesluiten geagendeerd onder de nummers B3, B4, B5, B10 en B11. Bij de ontwerpbesluiten geagendeerd onder de nummers B4 en B6 van de JBZ-raad van december 2002 wordt om dezelfde reden instemming onthouden. De commissie tekent daarbij aan dat bij het verslag dat op 10 februari jongstleden werd aangeboden, nog niet de tekst werd voorgelegd waarover een politiek akkoord werd bereikt;

Voorzitter

- aan het ontwerp kaderbesluit betreffende de bestrijding van racisme en vreemdelingenhaat, geagendeerd onder nummer B9 van de komende Raad, wordt instemming onthouden op inhoudelijke gronden.

Ik stel voor, dit advies te volgen.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is de behandeling van de wetsvoorstellen:

- **Wijziging van de Zaaizaad- en Plantgoedwet in verband met een flexibele implementatie van internationale en Europese regelgeving (28047);**

- **Vaststelling van de begrotingsstaat van Koninkrijksrelaties (IV) voor het jaar 2003 (28600-IV);**

- **Wijziging van de begrotingsstaat van Koninkrijksrelaties (IV) voor het jaar 2002 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (28718).**

Deze wetsvoorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

Aan de orde is de stemming over de **motie-Jurgens c.s. (27624, R1677, 31a)**, ingediend bij de behandeling van het wetsvoorstel **Regels met betrekking tot het geweldgebruik bij de bewaking van militaire objecten (Rijkswet geweldgebruik bewakers militaire objecten) (27624, R1677)**.

(Zie vergadering van 4 februari 2003.)

De **voorzitter**: Ik geef het woord aan de heer Jurgens.

De heer **Jurgens** (PvdA): Voorzitter. Alvorens de motie in stemming komt, wil ik nog graag een misstelling daarin rechtzetten. Vorige week bleek er in de vergaderzaal geen met de huidige Grondwet overeenstemmende tekst aanwezig te zijn. Daardoor wordt in de motie gesproken over artikel 98, lid 2, van de Grondwet, maar dat moet zijn artikel 97, lid 2, van de Grondwet.

De **voorzitter**: De motie-Jurgens c.s. (27624, R1677, 31a) is in die zin

gewijzigd, dat de overweging thans luidt:

"vaststellende dat twijfel mogelijk is of het wetsvoorstel in strijd is met artikel 97, lid 2, GW;"

Zij krijgt nr. 31c (27624, R1677).

Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen vooraf.

□

De heer **Dölle** (CDA): Voorzitter. In de motie wordt gevraagd om advies in te winnen van deskundigen over de vraag of een specifieke bepaling verenigbaar is met het oppergezag van de regering over de krijgsmacht. Wij hebben in beginsel niets tegen het verleggen van een vraag naar deskundigen, vooral niet wanneer kwesties in het geding zijn waarover wij een grammaticale, of historische opheldering verlangen. Dan verzetten wij ons daar niet tegen. Deze kwestie moeten wij onszelf eigenlijk aantrekken. Het gaat om de vraag of een specifieke bepaling verenigbaar is met een algemeen geformuleerd prerogatief; dat is het oppergezag. Dat is een vraag die, om het deftig te zeggen, sterk teleologische kanten bevat. Deze heeft een duidelijk politieke inslag en behoort dus door dit orgaan, de Eerste Kamer, te worden beantwoord. Daar willen wij straks in het vervolg van het debat aan meedoen. Een verzoek om de kwestie te verleggen naar de wetenschap, hoe nobel ook, vinden wij bij dit type conflicten niet het meest voor de hand liggend.

□

De heer **Van Eekelen** (VVD): Voorzitter. Wij bevinden ons wat dit betreft in een heel merkwaardige situatie. De voorliggende motie is eigenlijk een motie van orde. Ik denk dat de heer Jurgens dit toegeeft. Gewoonlijk stemmen wij over een motie, nadat over een bepaald wetsvoorstel is gestemd. In dit geval stemmen wij halverwege het debat over een motie. Het lijkt mij goed hierop te wijzen.

De motie heeft betrekking op iets wat wij een aantal jaren geleden al hebben afgedaan, namelijk de vraag of het legerkorpsverdrag eventueel in strijd is met de Grondwet. Wij vinden overigens van niet. Het wetsvoorstel dat wij vorige week in behandeling

hadden, ging over een heel specifiek aspect, namelijk een gecombineerde wacht in Nederland, het gezag van een Nederlandse militair over Duitse militairen, waarmee hij wacht loopt. Daar gaat de motie niet over. Dat kan ook niet in strijd zijn met onze Grondwet. Daarom hebben wij geen enkele behoefte aan nader advies. Daar komt bij ± dat gaf de heer **Dölle** ook aan ± dat het uiteindelijk de taak van deze Kamer is om zelfstandig een beslissing te nemen over eventuele strijdigheid met de Grondwet.

In stemming komt de gewijzigde motie-Jurgens c.s. (27624, R1677, 31c).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van het CDA en de VVD tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is verworpen.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Regels met betrekking tot geweldgebruik bij de bewaking van militaire objecten (Rijkswet geweldgebruik bewakers militaire objecten) (27624, R1677)**.

(Zie vergadering van 4 februari 2003.)

De beraadslaging wordt hervat.

□

De heer **Jurgens** (PvdA): Mijnheer de voorzitter. Niemand zal bestrijden wat de heren **Dölle** en **Van Eekelen** zojuist zeiden, namelijk dat de beslissing in dit huis wordt genomen over de vraag of een bepaald verdrag dan wel een bepaalde wetstekst al of niet afwijkt van de Grondwet. Natuurlijk, de vraag is of je je daarover nog wilt laten voorlichten wanneer er twijfels ontstaan. Het feit dat de schriftelijke gedachteswisseling uitsluitend is gegaan tussen mijn fractie en de regering, en de fractie van het CDA daaraan niet heeft meegedaan, en het feit dat de regering niet van de mogelijkheid gebruik gemaakt heeft om in de periode van vijf maanden die nodig was voor haar om de vragen van mijn fractie te beantwoorden, deskundig advies in te